

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

İlahiyat Fakültesi

Ders İzlenesi

Ders Kodu : 181136049
Ders Adı : Çağdaş İslam Düşünceleri ve Kelama Etkileri
Öğretim Elemanı : Doç. Dr. Hüseyin MARAZ
E-Posta : huseyin.maraz@ogu.edu.tr
Görüşme Gün ve Saatleri : Salı 10:00-12:00 ve 15:00-17:00
Ofis : İlahiyat Fakültesi 1. Kat ... no'lu oda

Ders Hakkında
Dönem : VIII
Gün ve Saat : Salı/17:00 18:00
Kredi/AKTS : 2/3
Eğitim Dili : Türkçe
Öğretim Türü : Yüz yüze
Derslik : Derslik 17
Ders Türü : Seçmeli

Önkoşul Dersleri (Ders Bilgi Paketine göre düzenleyiniz.)

Dersin Amacı (Ders Bilgi Paketine göre düzenleyiniz.)

Bu dersle öğrenci çağdaş İslam düşünürlerini ve fikirlerini kavrayabilecek ve düşünceleriyle modern döneme etkisini izleyebilecektir.

Dersin Öğrenim Çıktıları (Ders Bilgi Paketine göre düzenleyiniz.)

Dersin Öğrenim Çıktıları		Yeterlilik Türü (Bilgi/Beceri/Yetkinlik)	Ölçme Yöntemleri**
1	Çağdaş İslam düşünürlerini ve problemlerini tanıır.	Bilgi	Sözlü
2	Çağdaş İslam düşünürlerini tasnif eder.	Bilgi	Sözlü
3	Çağdaş İslâm düşüncesinin kullanılan terminolojiyi bilir.	Beceri	Sınav
4	Çağdaş İslam Düşünürleri arasındaki temel farkları tespit eder.	Yetkinlik	Sözlü
5	Çağdaş İslam düşüncesinin muhtemel gelecek sorunları hakkında tahminde bulunur.	Yetkinlik	Sözlü
6	Çağdaş İslam düşünürlerinin görüşlerini, yöntemlerini ve yaklaşımlarını mukayese eder.	Beceri	Sınav
7	Çağdaş İslam düşünürlerini kısmi olarak eleştirebilir.	Bilgi	Yazılı
8	Çağdaş problemleri kendi cümleleriyle ifade eder.	Yetkinlik	Sözlü
9	Çağdaş İslam düşünürlerinin tartıştığı problemleri günlük hayatta örneklendirir	Beceri	Yazılı
10	Çağdaş İslâm Düşüncesinin din-bilim ilişkisine bakışımı ve eklektik yapısını kavrayabilir.	Yetkinlik	Sınav

**Sınav, Sözlü Sınav, Ödev, Rapor, Makale İnceleme, Sunum, Proje vb.

Ders Kaynakları

Temel Ders Kitabı: -Kolektif, Çağdaş İslam Düşünürleri, Divan Kitap, 2018.

-Hilmi Ziya Ülken, İslâm Düşüncesi, Türk Tefekkürü Tarihi Araştırmalarına Giriş. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay., 1946.

- M. Sait Özervarlı, Kelam'da Yenilik Arayışları (XIX. Yüzyıl Sonu-XX. Yüzyıl Başı), İSAM, 2024.

-İsmail Kara, Türkiye’de İslamcılık Düşüncesi, I-III, Kitapevi Yay., 1998.

Yardımcı Kaynaklar:

- Muhammed Abduh, Tevhid Risalesi, Fecr Yay., 2021.

- İzmirli İsmail Hakkı, Yeni İlm-i Kelam, Çizgi Kitapevi, 2022.

- Birgül Bozkurt, Mehmet Şerefettin Yalıtıkaya Hayatı, Eserleri ve Düşünce Dünyası, Divan Kitap, 2017.

- Abdullatif Harputi, Kelam İlmine Giriş, Çelik Yayınevi, 2016.

Ders Politikaları (Dersinize göre güncelleyiniz.)

- **Ders Süresi ve İşleyişi:** Ders toplamda 3 saat sürecek şekilde planlanmıştır ve 1 saatlik iki blok halinde işlenecektir. Bloklar arasında 15 dakikalık bir ara verilecektir.
- **Dijital Araçların Kullanımı:** Ders sırasında cep telefonu, tablet, dizüstü bilgisayar, ses kaydedici, kamera, video kamera vb. kişisel elektronik/dijital cihazlarla dersin herhangi bir bölümünü kaydedemezsiniz.
- **Devam Durumu:** Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği 16. Madde gereği “Öğrenci, teorik ders çalışmalarının %70’ine, laboratuvar ve uygulama çalışmalarının %80’ine devam etmek zorundadır. Öğrencilerin derslere devamları, dersi veren öğretim elemanı tarafından izlenir. İlgili yönetim kurulu ile görevlendirilen öğrenciler, izinli sayılır. Sağlık raporu, derslere devam yükümlülüğünü kaldırmaz.” Dersi DZ notu dışında tekrar etmek zorunda olan öğrencilerin devam zorunluluğu bulunmamaktadır.
- **Öğrenci Merkezli Öğrenme:** Ders, öğrenci merkezli bir yaklaşımla yürütülecektir. Bu kapsamda öğrencilerin aktif katılımı desteklenecek, öğrenme sürecine dair sorumluluk almaları beklenecek ve ders sürecine dair geri bildirimleri alınacaktır.
- **Engelli Öğrenci Desteği:** Sizin için engel oluşturabilecek durumlarla (görme, işitme vb.) ilgili olarak doğrudan benimle iletişime geçebilirsiniz. Bunun yanı sıra, engelli öğrencilerimizin karşılaşacağı zorlukları en aza indirmek ve engelleri ortadan kaldırmak amacıyla bir Engelli Öğrenci Birimi bulunmaktadır. Durumunuzla ilgili olarak bu birimle iletişim kurmalısınız. Birimin web sayfasına erişmek için [tıklayın](#).
- **Sözlü ve Yazılı İletişim Etiği:** Sınıf tartışmaları sırasında birbirinize saygı göstererek ve nefret söylemi kullanmadan yorumlar yapabilirsiniz. Yazılı iletişimde de bu kurallara uymanız, kopya çekme ve intihal konusunda son derece hassas olmanız gerekmektedir. Sunumlarınızda veya yazılı ödevlerinizde herhangi bir kaynağı kullanırken yazarları ve web materyallerini referans göstermeyi unutmayın.
- **Grup Çalışmaları ve Ekip Çalışması Etiği:** Grup çalışmaları sırasında tüm öğrencilerin eşit katılım göstermesi ve iş birliği içinde çalışması beklenmektedir. Grup içinde herhangi bir anlaşmazlık yaşanması durumunda, bu anlaşmazlık öncelikle grup üyeleri arasında çözülmeye çalışılmalıdır. Eğer sorun çözülemiyorsa, durum derhal öğretim elemanına bildirilmelidir. Anlaşmazlıkların çözülmemesi ve grup çalışmasının sekteye uğraması durumunda, tüm grup üyelerinin notlarında belirli bir oranda kesinti yapılabilir. Bu tür durumlar, grup üyelerinin sorumluluk paylaşımı ve iş birliği becerileri doğrultusunda değerlendirilecektir.
- **Ödev Teslimi:** Özellikle vize sonrası ek puan talebinde bulunan öğrenciler için ekstra ödev seçenekleri sunulabilir. Bu ödevler, öğretim elemanı tarafından belirlenecek bir konu çerçevesinde hazırlanmalı ve yine ESOGÜ UZEM üzerinden belirtilen süre içerisinde teslim edilmelidir. Ödevlere ilişkin detaylar ve değerlendirme süreci ESOGÜ UZEM üzerinden ödev için ayrılan bölümde verilecektir.

Haftalık Ders İçeriği

Hafta	Konu Başlığı	İlgili Kaynaklar	Öğrenci İş Yükü
03-07 Şubat	<u>Kelâm İlminin Tematik Çerçevesi</u>	M. Sait Özervarlı, Kelam'da Yenilik Arayışları (XIX. Yüzyıl Sonu-XX. Yüzyıl Başı), İSAM, 2024.	Kelam ilminin ele aldığı konuları bilir.
10-14 Şubat	<u>İslam Düşüncesinin Muhtevası</u>	Kolektif, Çağdaş İslam Düşünürleri, Divan Kitap, 2018.	İslam Düşüncesinde Kelam ilminin yeri, işlevi ve önemini kavrar.
17-21 Şubat	<u>Çağdaş İslam Düşüncesinin Problemleri</u>	Hilmi Ziya Ülken, İslâm Düşüncesi, Türk Tefekkürü Tarihi Araştırmalarına Giriş. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay., 1946.	Çağdaş İslam düşünürlerini ve problemlerini tanır.
24-28 Şubat	<u>Muhammed Abduh ve Kelamî Düşünceye Etkisi</u>	Muhammed Abduh, Tevhid Risalesi, Feccr Yay., 2021.	Muhammed Abduh hakkında bilgi verir, kelamî düşüncesi ve kelam disiplinine etkisini kavrar.
03-07 Mart	<u>Fazlurrahman ve Kelamî Düşünceye Etkisi</u>	Kolektif, Çağdaş İslam Düşünürleri, Divan Kitap, 2018.	Fazlurrahman hakkında bilgi verir, kelamî düşüncesi ve kelam disiplinine etkisini kavrar.
10-14 Mart	<u>Hasan Hanefi ve Kelamî Düşünceye Etkisi</u>	Kolektif, Çağdaş İslam Düşünürleri, Divan Kitap, 2018.	Hasan Hanefi hakkında bilgi verir, kelamî düşüncesi ve kelam disiplinine etkisini kavrar.
17-21 Mart	<u>Nasr Hamid Ebû Zeyd ve Kelamî Düşünceye Etkisi</u>	Kolektif, Çağdaş İslam Düşünürleri, Divan Kitap, 2018.	Nasr Hamid Ebû Zeyd hakkında bilgi verir, kelamî düşüncesi ve kelam disiplinine etkisini kavrar.
24-28 Mart	Arasınav Haftası		
31 Mart-04 Nisan	<u>Sibli Nu'manî ve Kelamî Düşünceye Etkisi</u>	M. Sait Özervarlı, Kelam'da Yenilik Arayışları (XIX. Yüzyıl Sonu-XX. Yüzyıl Başı), İSAM, 2024.	Şibli Nu'manî hakkında bilgi verir, kelamî düşüncesi ve kelam disiplinine etkisini kavrar.
07-11 Nisan	<u>İzmirli İsmail Hakkı ve Kelamî Düşünceye Etkisi</u>	İzmirli İsmail Hakkı, Yeni İlm-i Kelam, Çizgi Kitapevi, 2022.	İzmirli İsmail Hakkı hakkında bilgi verir, kelamî düşüncesi ve kelam disiplinine etkisini kavrar.
14-18 Nisan	<u>Abdullatif Harputi ve Kelamî Düşünceye Etkisi</u>	Abdullatif Harputi, Kelam İlmine Giriş, Çelik Yayınevi, 2016.	Abdullatif Harputi hakkında bilgi verir, kelamî düşüncesi ve kelam disiplinine etkisini kavrar.
21-25 Nisan	<u>Şerafettin Yalpkaya ve Kelamî Düşünceye Etkisi</u>	Birgül Bozkurt, Mehmet Şerafettin Yalpkaya Hayatı, Eserleri ve Düşünce Dünyası, Divan Kitap, 2017.	Şerafettin Yalpkaya hakkında bilgi verir, kelamî düşüncesi ve kelam disiplinine etkisini kavrar.
28 Nisan-02 Mayıs	<u>Hüseyin Atay ve Kelamî Düşünceye Etkisi</u>	Kolektif, Çağdaş İslam Düşünürleri, Divan Kitap, 2018.	Hüseyin Atay hakkında bilgi verir, kelamî düşüncesi ve kelam disiplinine etkisini kavrar.
05-09 Mayıs	<u>Bekir Topaloğlu ve Kelamî Düşünceye Etkisi</u>	Kolektif, Çağdaş İslam Düşünürleri, Divan Kitap, 2018.	Bekir Topaloğlu hakkında bilgi verir, kelamî düşüncesi ve kelam disiplinine etkisini kavrar.
12-16 Mayıs	<u>Muhammed Arkoun ve Kelamî Düşünceye Etkisi</u>	Kolektif, Çağdaş İslam Düşünürleri, Divan Kitap, 2018.	Muhammed Arkoun hakkında bilgi verir, kelamî düşüncesi ve kelam disiplinine etkisini kavrar.
20-30 Mayıs	Final Haftası		

Ders Değerlendirme

Değerlendirme Türü	Açıklama	%
--------------------	----------	---

Ara Sınav	Ara sınav ilk yedi haftada işlenen konuları kapsayacaktır. Ara sınav yazılı/klasik değerlendirme şeklinde 3 soru üzerinden yapılacaktır.	%30
Ödev	Ara sınav ile final haftası arasında yapılacak sözlü sınavda öğrencilerin kavram analizleri ve konu içeriğine dair dönütler izlenecektir.	%20
Final	Final sınavı ara sınavdan final haftasına kadar işlenen konulardan yazılı/klasik olarak 3 sorudan oluşacaktır.	%50
Bütünleme	Bütünleme, final sınavının telafisi mahiyetinde olacak fakat klasik tarzda bir sınav yapılacaktır. Sınav üç sorudan oluşacaktır.	
		Toplam 100
Harf Notu	AA: / BA: / BB: / CB: / CC: / DC: / DD:	

AKTS - İş Yüğü Tablosu

Etkinlikler	Sayısı	Süresi (Saat)	Toplam İş Yüğü (Saat)
Ders Süresi (Sınav Haftası Dahil Haftalık Toplam Ders Saati)	14	2	28
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi (Tekrar, Pekiştirme, Ön Çalışma vb.)	14	2	28
Ödev			
Kısa Sınav			
Kısa Sınav Hazırlık			
Sözlü Sınav	1	10	10
Sözlü Sınav Hazırlık			
Rapor (Hazırlık ve Sunum Süresi Dahil)			
Proje (Hazırlık ve Sunum Süresi Dahil)			
Sunum (Hazırlık Süresi Dahil)			
Ara Sınav	1	1	1
Ara Sınav Hazırlık	1	10	10
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	1	1
Yarıyıl Sonu Sınavı Hazırlık	1	14	14
		Toplam İş Yüğü	92
		Toplam İş Yüğü / 30	3.02
		Dersin AKTS Kredisi	3